

YAZAR HAKKINDA

Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngiliz Dili ve Eğitimi Bölümü'nden mezun oldu. Bir süre Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda öğretmenlik mesleğini yürüttükten sonra Erciyes Üniversitesi'nde İngilizce okutmanı olarak görev yaptı. Bilkent Üniversitesi'nde yüksek lisans, Çukurova Üniversitesi'nde doktora, Ohio State Üniversitesi'nde doktora sonrası çalışmalarını İngiliz Dili ve Eğitimi alanında yürüttü ve 2012 yılında profesör oldu. Halen Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngiliz Dili ve Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Yurtdışı ve yurtdışında pek çok konferans bildirisi, yayımlanmış yüzden fazla makalesi, binin üzerinde atfı, *Profesyonel Öğretmenliğe Doğru* (2009), 2015 yılının en iyi eğitim araştırması ödülünü alan *Türkiye'nin Eğitim Çıkmazı Girişimci Öğretim, Girişimci Öğretmen* (2014), *Öğretmenliğe Dair Filmler ve Öğretmenler* (2016), ayrıca hem yazarlığını hem de editörlüğünü yaptığı *Hayallerindeki Eğitim Fakültesi* (2017), *Eğitim Ateşi* (2019), *Terör Ya Öyle Değilse?* (2021) ve *Eğitim Terörü* (2022) adlı kitapları bulunmaktadır.

 mzaltan

 altanmz

 mzaltan

DESTEK YAYINLARI: 1697
ARAŐTIRMA: 378

PROF. DR. MUSTAFA ZÜLKÜF ALTAN / BİYOLOJİ & TEKNOLOJİ TERÖRÜ

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Destek Yapım Prodüksiyon Dış Tic. A.ő.

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akőun

Yayın Koordinatörü: Özlem Esmegül

Üretim Koordinatörü: Semran Karaçayır

Editör: Cansu Poyraz Karadeniz

Son Okuma: Devrim Yalkut

Kapak Tasarım: Sedat Gösterikli

Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak-Mesud Topal-Nursefa Üzüm Kalender

Destek Yayınları: Ocak 2023
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-625-441-827-3

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Niőantaőı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkani.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari

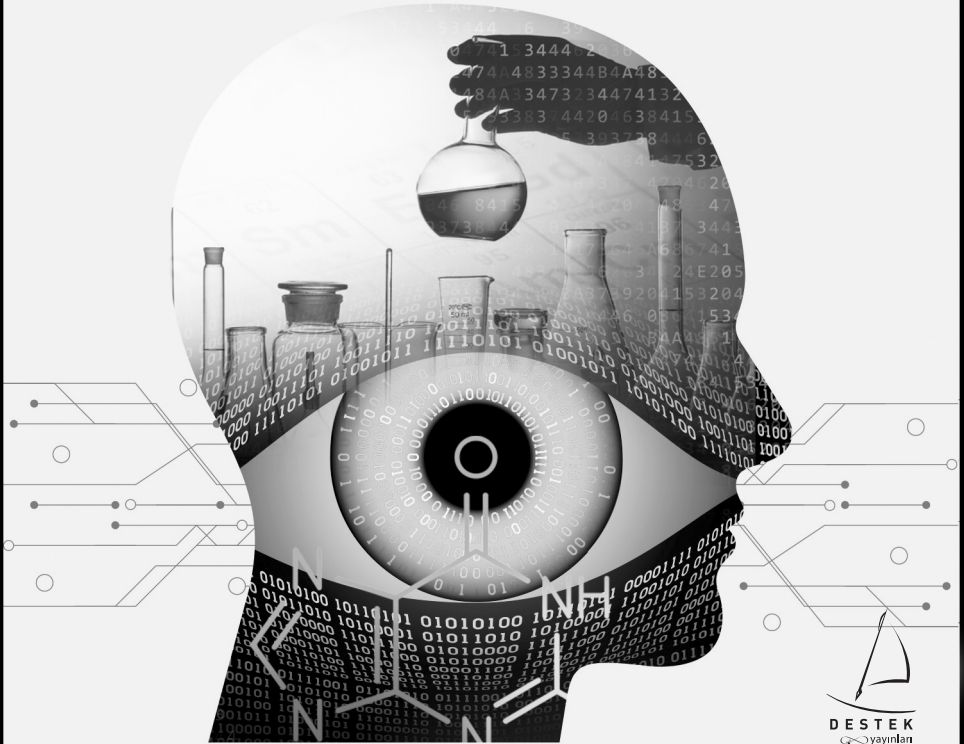
Destek Dukkan

Deniz Ofset – Çetin Koçak
Sertifika No. 48625
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul
Tel. (0) 212 613 30 06

Terör Her Yerde!

BIYOLOJİ ve TEKNOLOJİ TERÖRÜ

DESTEK
yayımları

Prof. Dr. **MUSTAFA ZÜLKÜF ALTAN**

İÇİNDEKİLER

BAŞLARKEN / 7

GİRİŞ

Terör Nedir? / 15

BÖLÜM 1

BİYOLOJİ TERÖRÜ / 23

Gıda Terörü / 25

İnsan Genetiği ve Genetik Terörü / 51

Gen Çalışmaları, Faydaları, Zararları ve Etik Sorunu / 57

Laboratuvar Çalışmaları, Bulaşıcı Hastalıklar, Virtüslar,
Salgınlar, Şüpheler ve Endişeler / 70

Kan Grupları, Hastalıklar ve Kişilik Özellikleri / 107

Biyolojik Unsurların Silah Olarak Kullanılması / 116

Aşı Sorunsalı / 142

Bilimsel Çalışmalar, İnsan ve İnsanlık / 161

İKİNCİ BÖLÜM

TEKNOLOJİ TERÖRÜ / 171

Dijital Terör / 173

5G Sorunsalı / 184

Karma Gerçeklik ve Çip Konusu / 192

Güneş Çalışmaları / 197
Bir Kontrol Mekanizması Olarak Teknoloji / 199
Teknoloji ve Tarım / 201
Teknoloji, İnsan Kontrolü ve HAARP / 205
Siber Terör / 210
Uzay Çalışmaları ve Yeni Enerji Kaynakları / 220
BİTİRİRKEN / 235

BAŞLARKEN

“Yaşamak, neden böyle içler acısı, neden bir uçurumun yanı başından geçen daracık bir yol gibi!” der Virginia Woolf. Uçurumun yanı başındaki o daracık yolu yapan ve insanların oradan geçmesini sağlayan, yaşamı böylesine tehlikeli, çirkin ve yaşanmaz hale getiren insanın ta kendisi değil midir?

M.Z.A.

Dünya, tarihindeki en karmaşık, en sıkıntılı ve en farklı dönemlerinden birini yaşıyor. Teknoloji baş döndürücü hızda ve tarzda ilerliyor, güçler dengesi değişiyor, yaşanan hızlı değişim rejimleri, hükümetleri ve iş çevrelerini yeniden şekillendiriyor. İnsanlığı temelinden etkileyen sorunlar yumağı, tüm milletleri içine almış durumda. Salgınlar, savaşlar, finansal kriz ve beraberinde gelen işsizlik, enflasyon, resesyon, gıda ve enerji krizi, açgözlülük, merhametsizlik, estetikten yoksunluk, iç çatışmalar, etnik temizlik, demografik değişiklikler, yönetim biçimlerinin değişmesi, terör, insan hakları ihlalleri, inanç, ifade ve tercihlere karşı duyarsızlık ve hoşgörüsüzlük, çevresel felaketler, mülteci krizleri, ülkelerin istilası ve bunların hem mevcut hem de gelecekteki etkileri, insanoğlunu yakın gelecekte nelerin beklediğini tahmin etmekte hem zorluyor hem de kararsız bırakıyor.

Yüzyıllardır oluşturulan medeniyet, her zamankinden çok daha fazla ve çeşitli şekillerde ciddi bir kaos ve tehdit altındadır. Bu sürecin, yeni bir dünya düzeninin kurulmasına sebep

olacağı açıktır. Bu düzen, dünyanın her yerindeki toplumları, hemen her alanda etkisi altına alacaktır. Bu yüzdendir ki artık sıklıkla, hiçbir şey yeni tip Corona virüsü, Covid-19 salgını öncesi gibi olmayacaktır, söylemini duymaktayız. Sonuçta ya hem yerel hem de küresel ölçekte, toplumsal bir çöküşe gidilecek ya da insan olmanın onuru, insanın yaşadığı gezegenin tek sahibi değil bir parçası olduğu gerçeği, insanlık ve etik değerler bireylere kazandırılarak, toplumları bu çöküşten kurtarabilecek çözümler üretilebilmesine olanak sağlanacaktır.

Bir ülkenin, bir taraftan gittikçe artan bilinmezlikler diğer taraftan sürekli ortaya çıkan yeni teknoloji ve dijital ağırlıklı toplumsal sistemler ve ekonomiler içinde gelişimini sağlayabilmesi, sürdürebilmesi ve yaşamaya devam edebilmesi, iyi eğitilmiş ve kamusal iyi düşünen vatandaşlardan oluşan bir nüfusa sahip olmasına bağlıdır.

Vicdan, erdem, estetik, etik, ahlak, merhamet ve manevi değerler, sağ beynin aktif olduğu ve devreye girdiği bir alandır. Ancak yüzyıllardır çok kötü şekilde sol beyin odaklı sürdürülen eğitim anlayışı neticesinde, maalesef gönül gözleri kapalı ve merhamet duyguları zayıf, hatta tamamen körelmiş, etik değerlerden uzak, merhametsiz, açgözlü, sol beyin baskın ve test çözerek meslek edinen bireylerden oluşan toplumlar inşa edildi. Erdemli, dürüst, insan hak ve özgürlükleri ile doğaya saygılı, demokrasiyi içine sindirmiş ve bir yaşam tarzı haline getirmiş, hukukun üstünlüğüne sonuna kadar inanmış insanları sadece sayısal ve sözel zekâlarını besleyerek yetiştirmek mümkün değildir. Gelecek nesilleri yetiştirirken ahlaki zekâlarının da beslenmesi ve geliştirilmesi gereklidir. Bu açıdan bakıldığında ahlaki zekâyı, insanların hak ve hürriyetlerini tanıyan, bireyin temel hak ve özgürlüklerine sahip çıkan, insanları kötülüklerle baş başa bırakmayan, bulunduğu makam ve mevkiî kişisel ve ideolojik çıkarları için kullanmayan ve hayatlarını birlikte yaşamaya adanmış; erdemli,

vicdanlı, bireylerde gelişmiş olarak bulunan bir zekâ türü olarak kolaylıkla tanımlayabiliriz.¹

Sadece akademik tarafın yani sol beynin önemsenmesi, sosyal alanların ve ruhun ihmal edilmesi sonucu; erdemsiz, şefkatsiz, estetikten yoksun, gönül gözleri kapalı, sorumsuz, insanları kötülöklere maruz bırakan ve ahlaki çöküntü içinde olan bireyler yetiştirildi.

İnsanlar “Ben neyim? Nereden geldim? Nereye gideceğim? Niçin varım? Varlığımın anlamı nedir? Hangi davranışlar iyi, hangileri kötüdür?” gibi soruları sorarlar kendilerine. İnsanın doğasında var olan merak ve anlam oluşturma duyguları bu soruların sorulmasına sebep olur. Bu merak duygusu, insanı düşünmeye ve sorgulamaya sevk eder; bazen daha iyiyi aramak için, bazen bir şeyi anlayabilmek için, bazen de yaşadığı hayatı daha iyi hale getirebilmek için bir arayışa sürükler insanı. Ancak aynı zamanda bu merak, kalplerde pişmeyen düşünceler neticesinde insana, insanlığa zarar verebilir. Hayatın anlamı nedir?

İnsanı insan yapan en önemli niteliklerinden biri de içinde yaşadığı doğayı, toplumu, geçmişini tanımak, bilmek, dahası bizzat kendini keşfetmek istemesidir. Bunun da en önemli sebebinin insandaki anlam verebilme zorunluluğu olduğunu düşünüyorum. Çünkü insan yalnız, boşlukta ve anlamsız yaşayamaz. Anlam kazandırma süreci hayli karmaşıktır ve çok farklı şekilde anlam kazandırılabilir. Hayatın anlamı biri için zevk iken bir başkası için yoksullara el uzatmak, bir diğeri için Everest’e tırmanmak, biri için çok büyük şirketlerin sahibi olmak, diğeri için insanlara yol göstermek, iyilik etmek, bir başkası için hayat

---

1. Altan, M. Z. (2012). Çoklu Zekâ Kuramı ve Değerler Eğitimi. Eğitim ve Öğretim Dergisi, 1 (4), 53-57; Altan, M. Z. (2012). “Eğitim, Çoklu Zekâ Kuramı ve Çoklu Zekâ Kuramında Onuncu Boyut: Ahlâkî Zekâ”. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 22 (1), 137-144; Altan, M. Z. (2017). “Moral Intelligence for more Diverse and Democratic World. European Journal of Education Studies”, 3 (3), 197-209.

kurtarmak, bir diğeri için ise iyi bir kul olmaktır. Bu farklılığın nedeni de içinde yaşanılan toplum, alınan eğitim ve inançlardır.

İnsanın yaşadığı süre içinde kendini gerçekleştirmesi de en önemli hayat amaçlarından biridir. Kendini gerçekleştiren insanlar, gerçeği olumlu biçimde algırlar ve belirsizliğe katlanabilirler. Kendilerini, başkalarını ve olayları olduğu gibi kabul ederler. İçsel farkındalıkları yüksek, düşünce, duygu ve davranışları içtendir. İyi bir doğaları vardır, doğaya saygılı, yenilikçi, üretkendirler ve insanların ortak mutluluğu ile ilgilidirler. Aynı zamanda yaşamın gerçekçi, insanlı ve barışçıl amaçlarına dönük eylemlerine yoğun bir ilgi ve duyarlılık gösterirler. Çevrelerinden etkilenirler ve sorumludurlar. Çünkü bilirler ki insan, yaşadığı çevrenin, doğanın bir parçasıdır, sahibi değil. İnsanlarla flora ve faunayla doyurucu, kalıcı, sağlıklı, saygılı ve sevgi içinde bir iletişim kurarlar. Kendini gerçekleştirememiş veya böyle bir kaygısı olmayan insan inançtan, ahlaktan, idealden, sevgiden, faziletten, estetikten söz etmez. O, sadece maddeyle meşgul olur. Peki, insan, sadece madde ile ilgili bir canlı mıdır? Şahsiyeti, bütünlüğü, dengesi, yönü, ruhu, kalbi, zihni, iradesi, saygısı, sevgisi, paylaşma duygusu, estetik anlayışı, değerleri ve ahlak anlayışı yok mudur? Bütün bunlar nerede, ne zaman kazandırılacak, öğrenilecek, öğretilcek, hatırlanacak ve kullanılacak? İnsanın hem kendi içinde (beden/ruh; akıl/vicdan) bütünlüğü, hem yaşadığı gezegenle olan bütünlüğü (flora/fauna) hem de aldığı eğitimin bütünlüğü (sağ/sol beyin) gerekmiyor mu?

Bütüncül öğretim; bireyin entelektüel, sosyal, kişisel, mesleki, ruhsal ve fiziksel gelişimini sağlayarak onun sadece akademik alanda gelişmesinden ziyade bir bütün olarak eğitilmesi ve bir bütün olarak gelişiminin sağlanarak kendisini gerçekleştirmesinin yolunun açılması anlamına gelmektedir.

Eğitimin amacı nedir? Verilen eğitim, dile getirilen bütünlüklerin oluşturulmasına ve kullanılmasına katkı sağlamakta mıdır? Eğer eğitim belirttiğimiz niteliklerde bireyler ve toplumların oluşmasına katkı sağlamıyorsa her şeyin yanlış, çarpık, doğaya karşı, fütursuz ve adeta terör içinde seyretmesine yol açılmaz mı? Yani içinden geçilen süreç.

İnsana içinde yaşadığı gezegeni, canlıları ve dahası bizzat kendisini yaşatmayacak bir eğitim anlayışının dayatılması ve bu çerçevede uygulanan süreçler ve pratiklerin cehaleti, vurdumduymazlığı, açgözlülüğü, adamsendeciliği, şiddeti, fanatizmi, vicdansızlığı, kişiliksizliği, erdemsizliği, şefkatsizliği, taklitçiliği, kendine yabancılaşmayı, tek tipleşmeyi, bencilliği, gönül gözünün körlüğünü, duyarsızlığı ve de terörü her şekliyle ortaya çıkarmaz mı?

Günümüzde insanoğlu, yaşamını tehlikeye atacak çok ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Etnik ve dini çatışmalar, savaşlar, insan hakları ihlalleri, çevre felaketleri, adletsizlik, kültür erozyonu, mülteciler, göçmenler, nükleer yayılmacılık, politik kutuplaşmalar, piyasaların düzensizliği, açlık, kıtlık, hükümetlerin hesap vermemeziği, şeffaf olmayışları ve çürümüşlüğü, marjinal gruplar ve sorunları, siber saldırılar, sosyal genetik bozukluğu, sağlık hizmetlerinin eksikliği, sürekli kazanmayı amaçlayan vahşi kapitalist sözde piyasa ekonomisi, insanları tek tipleştiren, köleleştiren, test odaklı, sol beyin merkezli öğretim anlayışı, bilim adına insanlığa zarar veren hatta belki de sonunu getirmeye yardımcı olacak sözde bilimsel çalışmalar, epidemik hastalıklar, yapıları bozulmuş zararlı yiyecekler, mutsuzluk, salgınlar, istilalar vd.

Elbette geçmişte de sorunlar oldu, olmaya da devam edecek ancak insanlığın bu kadar âciz olduğu bir başka dönemi okumadım ve de tanık olmadım. İnsanı tümüyle insan yapan değerler, hiç bu kadar erozyona uğramadı ve eğer bir an önce gidişatın farkına varılmaz ise insan kendi eliyle hem kendi sonunu hem de bir parçası olduğu gezegenin sonunu getirecek. Yoksa bu durum pek çok konuda bize adeta önderlik eden, Hollywood filmlerinde şahit olduğumuz bir avuç seçilmişin başka bir gezegene yerleşmesi ve dünyayı oradan yönetmesiyle mi sonlanacak?

Eğitim, ekonomi, genetik, gıda, hukuk, sağlık, teknoloji, sağlık vs. hangi alan olursa olsun yapılan yenilikleri insanlara kanıtlamak ve kabul ettirmek için mutlaka bilim insanlarının desteği alınıyor. Bu bilim insanlarının pek çoğu, tıpkı Çin hükümeti adına, ABD hükümetinden izinsiz laboratuvar çalışmaları yürüttüğü için tutuklanan Harvard'lı Prof. Lieber gibi saygın, bol yayını olan ve ödüllü (Nobel ödülü) insanlardır. Bu bakımdan herhangi bir konuda dile getirilen fikre –buna bilim de dahil– körü körüne inanılmamasını tavsiye ederim. Eleştirel gözle bakmakta çok ciddi faydalar vardır.

İnsan maalesef içinde yaşadığı doğanın sadece bir parçası olduğunu unuttu veya kendisine unutturuldu! Bu tam olarak ne zaman başladı? Kesin olarak bilemiyorum ancak paylaşabileceğim ipuçları var. Ama doğanın tek hâkiminin ve sahibinin kendisi olduğu öğretildiğinde, doğadaki diğer canlıların yaşama haklarını ellerinden aldığı ve göz ardı ettiğinde, Sanayi Devrimi'nden sonra doğayı tahrip edip kentleri doldurduğunda, o kentleri yüksek binalarla kuşattığında, yeraltı ve yerüstü zenginliklerini ve hatta günümüzde uzayın kimi zenginliklerini hoyratça kullandığında, akıl almaz silahlar üretip diğer insanları ve doğayı yok ettiğinde, bilimi bilim için ve ilmi göz ardı ederek kullandığında, her alanda yıkmayı ve yok etmeyi öğrendiğinde... Böylelikle o kaçınılmaz son, asla Mevlana'nın ifadesiyle bir "şeb-i arûs" olmadı, olamayacaktır da.

“Terör Her Yerde” adlı bu seri *Eğitim Terörü*, *Biyoloji ve Teknoloji Terörü*, *Sosyal Genetik Terörü* adlı kitaplardan oluşmaktadır. Bu kitaplarda bir bakıma yukarıda değindiğim sorunları ortaya çıkaran unsurları, terör türlerini irdelemeyi amaçlamaktayım. Yani hayatın anlamı ve bunu anlamsızlaştıran, kendine ve diğer canlılara zarar veren, bizzat insanın kendi elinden çıkmış terör unsurlarını sizlerle paylaşmak ve bir farkındalık kazandırmak... Platon’un dediği gibi: “Bilirken susmak, bilmezken söylemek kadar kötüdür.” Ben susmamayı tercih ediyorum.

Kitaplarda teröre, sadece bilinen bakış açısıyla ve kanıksanan tarifıyla değil, benim pencereden yani kitaplarda açıklamaya çalışacağım boyuttan bakarak genelde tüm insanlığa, özelde de ülkemiz insanına zarar veren eğitim, biyolojik, teknolojik, sosyal genetik terörlerini sizlerle paylaşmak ve bunlar konusunda farkındalık kazandırmak istiyorum. Benim yazdıklarımın haricinde eminim çok daha farklı terör alanları veya yazarken kitap sınırlılıkları çerçevesinde değinemediğim terör türü mevcuttur. Bu bakımdan affınıza sığınıyorum.

Biyoloji ve Teknoloji Terörü isimli bu kitap, üç kitaptan oluşan serinin ikinci kitabıdır. Serinin basımı sırasında ve sonrasında bazı yeni gelişmeler de mutlaka olacaktır. Ancak bu gelişmelerin ve değişikliklerin daha önce olduğu gibi temel bakış açımı ve paylaşmak istediğim anafikri etkilemeyeceğini düşünüyorum ve şimdiden anlayışınız için teşekkür ediyorum.

Kitapta öncelikle terörden neyi kastettiğimi paylaşacak, ardından da sırasıyla: Gıda Terörü; İnsan Genetiği ve Genetik Terörü; Gen Çalışmaları, Faydaları, Zararları ve Etik Sorunu; Laboratuvar Çalışmaları, Bulaşıcı Hastalıklar, Virüsler, Salgınlar, Şüpheler ve Endişeler; Kan Grupları, Hastalıklar ve Kişilik Özellikleri; Biyolojik Unsurların Silah Olarak Kullanılması; Aşı Sorunsalı; Bilimsel Çalışmalar, İnsan ve İnsanlık; Dijital Terör; 5G Sorunsalı; Karma Gerçeklik ve Çip Konusu; Güneş Çalışmaları; Bir Kontrol

Mekanizması Olarak Teknoloji; Teknoloji ve Tarım; Teknoloji, İnsan Kontrolü ve HAARP; Siber Terör, Uzay Çalışmaları ve Yeni Enerji Kaynakları konularını irdeleyeceğim.

Birkaç yüzyıldır içinde yaşadığı dünyayı keyfince kullanan ve tahrip eden insanın artık gerçek manada bir değerlendirme ve vicdan hesabı yapma ve hayatın amacını yeniden belirleme zorunluluğu vardır. Paradigma değişikliği yapmanın tam sırasındır. Yani tipik bir “Şimdi değilse ne zaman?” durumu söz konusudur. Bunu yaparken, geçmişte olduğu gibi sadece sol beyne, yani akla değil belki çok daha fazla oranda ihmal ettiğimiz ve körelttiğimiz vicdanın, etiğin, hoşgörünün, estetiğin beynine, sağ beyne, kalbin asıl beynine danışmanın ve ona kulak vermenin zamanı gelmiştir. Bu, insanlığa ve sadece bir parçası olduğumuz gezegene de çok iyi gelecektir.

Buradaki görüşler tamamen benim penceremden gördüklerimdir. Katılır veya katılmazsınız. Takdir elbette sizlerindir. Ama her bölümü okuduktan sonra bir dakika zaman ayırıp düşünmenizi isterim. Bunun bile bazı soru işaretlerinin beyninizde ama özellikle de kalplerinizde oluşmasına yardımcı olacağını düşünüyorum. Eğer bunu başarabilirsem hem kitap hem de ben görevimizi yerine getirmiş olacağız. Büyük resmi görebilmek için serinin diğer kitaplarını da kaçırmamanızı öneririm.

Umarım hevesle okursunuz.

Kayseri
Aralık 2022

GİRİŞ

Terör Nedir?

Terör, Latince “*terrere*” (korkutmak) sözcüğünden gelmektedir. Eski Yunancası da “*τρέω/treo*”dur.² Bu bağlamda, korkudan sarsıntı geçirme veya korkudan dehşete düşmeye sebep olma anlamlarına geliyor. Pek çok kaynakta bu kelimeye ilk defa *Dictionnaire de l'Academie Française*'nin 1789 yılında yayımlanan ekinde rastlandığı belirtilmiştir.³ Webster'ın 1806 veya 1828 tarihli sözlüklerinde terörizm için herhangi bir kayıt yoktur. Bu kelime, sözlüğün yenilenmiş 1840 baskısında, geniş ve politik olmayan bir tanım olarak eklenmiştir.⁴

Terörizm, *terör* ya da yıldırımcılık, siyasal, dinsel veya ekonomik hedeflere ulaşmak amacıyla sivillere, belirlenen hedef gruplara, resmi, yerel veya genel yönetimlere yönelik baskı, yıldırma ve her türlü şiddet içeren yolun kullanımını ifade eder. Hükümetlere veya kuruluşlara göre değişmekle birlikte terör uygulayan organize çeşitli gruplara terör örgütü, terör uygulayan şahıslara ise terörist ya da yıldırımcı denir.

---

2. Terrere, wordsense.eu/

3. Gürol K. (1988). Tanımı Sorunlu olan bir kavram: Terör. Polis Dergisi, 14, 88-95; Helvacıköylü, G. (2007). Terör Nedir? tasam.org/ET: 16.01.2020; Yaşa, A. G., Yılmaz, M. L. (2020). Terör Örgütleriyle Mücadele Sürecinde Ekonomik İstihbaratın Rolü: DEAŞ Örneği. Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 3 (1), 107-130.

4. The History of the Word ‘Terrorism, merriam-webster.com

Türk Dil Kurumu'nun tanımını da yukarıdaki tanıma benzetmektedir: "Yıldırma, cana kıyma ve malı yakıp yıkma." Terörizm ise "Bir siyasi davayı zorla kabul ettirmek için karşı tarafa korku salacak, cana ve mala kıyacak davranışlarda bulunma" olarak tanımlanmaktadır.

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 1. maddesinde (Değişik-19.07.2003/25173) terör, "Cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, anayasada belirtilen Cumhuriyet'in niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk devletinin ve cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir" şeklinde tanımlanmaktadır.

Terör terimi dehşet ve korkuyu belirtirken, terörizm bu kavrama siyasi içerik ve süreklilik katmaktadır. Bu doğrultuda terörizm, bir şekilde savaş ve diplomasi ile elde edilemeyen sonuçlara ulaşmak, korkutmak ve boyun eğdirmek için bir teoriye, felsefeye veya ideolojiye dayanılarak şiddetin siyasi maksatlarla sistemli şekilde belli bir hedefe yönelik kullanılmasıdır.

Peki, terörizm ile ne amaçlanmaktadır? Terörizmin temel amacı, genelde bir davaya veya siyasal anlaşmazlığa dikkat

çekmeye çalışmaktır. Bu dikkati çekmek için de toplum üzerinde oluşturulan korku, sindirme ve baskı yöntemleri silahlı veya silahsız biçimde kullanılmaktadır. Terörizm, kitle iletişim araçlarını da kullanarak toplumda kendisinden olanlar ve olmayanlar şeklinde bloklaşma meydana getirerek insanları zorunlu bir şekilde taraf olmaya iter ve böylelikle toplumun birliğine ve bütünlüğüne zarar verir.

Terörizmin bir diğer amacı da yerleşik toplumsal ve siyasal düzene zarar vermektir. Bunu da meydana getirdiği kaos sayesinde gerçekleştirmeye çalışır. Kitlelere yönelik belli hedefler gözetmeksizin yapılan eylemler karşısında halkın can derdine düşmesi ve gelişmelere tepkisiz kalması sağlanır. Bunun sonucunda da devlet ve toplum arasında güvensizlik oluşur (1980 öncesi Türkiye). Terörizmi bir aygıt olarak kullanan terörist gruplar (bunlar devletler de olabilir) yaptıkları eylemlerle toplumu yıldırarak içinde buldukları toplumu psikolojik olarak çökertmeye çalışır ve toplumun devlete karşı güvenini sarsarak devletin kendisine baş eğmesini hedefler veya istedikleri kapasitede kalıp istedikleri yönde ilerlemesini isterler.

Uluslararası hukukta terörizm konusunda önemli bir sorun bulunmaktadır. Bu da terörizmin henüz herkes tarafından kabul edilebilecek –Uluslararası Terör Sözleşmesi’nin dışında– genel bir tanımı mevcut değildir. Bu tanım da dar kapsamlıdır ve maalesef yeterli sayıda ülke tarafından imzalanmadığı için de yürürlüğe girememiştir. Ulusal, bölgesel ve uluslararası düzey ve kapsamda terörizmi tanımlama konusunda bir çaba söz konusudur ancak hâlâ tam bir netlik söz konusu değildir. 1373 sayılı Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Kararı’na göre devletlere bir an önce bu sözleşmelere taraf olma yükümlülüğü getirilmektedir.⁵

---

5. Dugard, John (1974). International Terrorism: Problems of Definition. *International Affairs*, Vol. (50), 1,67-81.